

בית משפט השלום בעכו

ת"א 7026-02-20 לפ נ' קביאטקובסקי

בפני כב' השופטת אביגיל זכריה, סגנית הנשיאה

התובע אבי לפ
ע"י ב"כ עו"ד רפאלי ואח'

נגד

הנתבע זאב קביאטקובסקי

פסק - דין

מבוא

בפני תביעה כספית על סך של 150,000 ₪ שהגיש התובע כנגד הנתבע שעילתה בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה - 1965 (להלן - החוק) בגין שני פרסומים שנעשו ביום 24.10.18 ברשת החברתית "פייסבוק".

הפרסומים נשוא התביעה

1. התובע טוען כי ביום 24.10.18 הנתבע פרסם שני פרסומים בכתב המהווים לשון הרע: **הפרסום הראשון** – בוצע ביום 24.10.18 שעה 14:10 במסגרת פוסט שכתב הנתבע בו טען כי התובע, שהינו אחיו של שכן עמו יש לנתבע ובני משפחה אחרים סכסוך, מיודד עם קציני משטרה ופתח על פי הטענה חברה עם מפקד תחנת משטרת זבולון לשעבר. מהפרסום עולה לכאורה טענה בדבר שחיתות בכל הנוגע לבריור תלונות שהוגשו על ידי הנתבע או מי מבני משפחתו למשטרת ישראל על רקע יחסי הקירבה האמורים; **הפרסום השני** - הינו פוסט שפורסם על ידי הנתבע באותו מועד בשעה 13:33 בו נרשם על ידי הנתבע כי התובע (יחד עם אחיו) חשודים בשיבוש הליכים על ידי קשירת קשר עם עובדי ציבור. באותו פוסט מתייחס הנתבע לעבירות בנייה שלטענתו בוצעו על ידי אחיו של התובע ולא טופלו על ידי משטרת ישראל ורשויות אחרות עקב מה שנטען להיות שחיתות.

תיאור ההליכים בתיק

2. כתב התביעה הוגש בפברואר 2020.

ביולי 2020 ניתן פסק דין בהעדר הגנה על ידי כב' הרשמת הבכירה דינרמן.

ביום 17.9.20 הוגשה בקשה לביטול פסק הדין שניתן בהעדר הגנה.

ביום 30.11.20 ניתנה החלטת כב' הרשמת הבכירה לפיה פסק הדין שניתן יבוטל כפוף לתשלום הוצאות.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 7026-02-20 לפ נ' קביאטקובסקי

משלא שולמו ההוצאות על ידי הנתבע - נותר פסק הדין על כנו. לאחר שורה של החלטות נוספות ותשלום ההוצאות - בוטל פסק הדין בסופו של יום, וכתב הגנה הוגש לתיק רק ביום 24.11.21 והתיק עבר לטיפול. נוכח העיכוב המשמעותי שחל בבירור ההליך עד לאותו שלב, הוריתי על הגשת תצהירים ושמיעת ראיות.

שמיעת ראיות הצדדים נקבעה ליום 19.9.22.

הנתבע לא הגיש ראיותיו במועד שנקבע לכך ובהתאם ניתנה החלטתי מיום 13.7.22. לבקשת ב"כ הנתבע באותה עת ובהסכמת התובע, הוארך המועד להגשת ראיות מטעם הנתבע עד ליום 18.8.22.

בדיון שהתקיים ביום 19.9.22 נחקר התובע על תצהירו ולבקשת ב"כ הנתבע כפי שהועלתה בסוף אותו דיון, התרתי השלמת חקירה קצרה נוספת של התובע בפתח הישיבה השנייה שנקבעה ליום 14.11.22.

בסופו של יום ויתר הנתבע על השלמת חקירתו הנגדית של התובע בישיבה השנייה ולאחר מספר החלטות דיוניות שניתנו באותה ישיבה, לרבות שחרור מייצוג של ב"כ הנתבע, נשמעה חקירתו הנגדית של הנתבע בלבד.

לאחר מכן הוגשו סיכומי הצדדים בכתב והתיק בשל למתן פסק דין.

תמצית טענות הצדדים

3. התובע טוען כי שני הפרסומים מהווים לשון הרע כמשמעות מונח זה בחוק.

לטענתו יש בפרסום כדי להציגו באור שלילי ולהעלות לגביו חשדות להתנהלות לא ראויה וזאת ללא כל בסיס וכי שמו שורבב רק מטעמים של סכסוך אחר בין הנתבע ובין מי מבני משפחתו של התובע. עוד נטען כי הפרסום נעשה מתוך זדון וכוונה לפגוע בשמו הטוב ובפרנסתו בין היתר בשים לב לאופי הפרסומים, מנגנון הפצתם הממומן, מידת החשיפה לה זכו כעולה משיתופים ו"לייקים", אי הסרתם במשך שנים ועוד.

בסיכומיו נטען כי אין כל בסיס להגנות הנטענות על ידי הנתבע בין היתר בשים לב לכך שהוא אינו "איש ציבור" ועבד בדוכרות עיריית קריית ביאליק במשך שנתיים בין השנים 1997-1999 דהיינו כעשרים שנה לפני הפרסומים, כך שאין שום קשר בין אותו תפקיד ובין האמור בפרסומים וכי כל פניית הנתבע לעירייה לאחר הגשת התביעה נועדה להכשיר את הדברים בדיעבד.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 7026-02-20 לפ נ' קביאטקובסקי

לעמדת התובע אין תחולה במקרה זה לאף אחת מההגנות המנויות בחוק והוא עותר לחייב הנתבע בפיצוי ללא הוכחת נזק בשיעור של 150,000 ₪ בגין שני הפרסומים וכן בהוצאות משפט לרבות בגין הליכי ההוצאה לפועל שננקטו.

4. הנתבע מאשר כי שני הפרסומים האמורים נעשו על ידו אך טוען כי אין בהם כדי לעלות כדי לשון הרע.

עוד נטען כי עומדת לו הגנת תום הלב וכי מדובר בתביעת השתקה שמטרתה למנוע פרסום דברי ביקורת על נושאים ציבוריים, הפוגעת בחופש הביטוי ומיועדת למנוע התמודדות עם עוולות שלטענת הנתבע נגרמו לו ולמשפחתו.

הנתבע טוען כי מטרת הפרסום הייתה לקבל אינפורמציה אודות התובע ויתר הגורמים במטרה להבין התנהלותן של משטרת ישראל ועיריית קרית ביאליק בנושאים הנוגעים לאביו המנוח של הנתבע ולהיבטים שונים של הסכסוך שנוצר בין בני משפחת התובע ובני משפחת הנתבע. זאת על רקע סכסוך שכנים נטען עם אחיו של התובע לרבות תלונות בדבר תקיפה, הסגת גבול, בנייה ללא היתר ועוד שעל אף היקפם הנרחב בכתבי בי דין של הנתבע לא מצאתי להרחיב בעניינם מאחר והם אינם נדרשים להכרעה.

לעמדת הנתבע אין בפרסום הראשון משום לשון הרע ואילו לגבי הפרסום השני ניתן להבין לשיטתו כי החשדות המצוינים הינם חשדותיו שלו עצמו בלבד.

הנתבע טוען כי גם אם ייקבע כי מדובר בלשון הרע, עומדות לו הגנת תום הלב ואמת דיברתי הקבועות בחוק ובשים לב לנסיבות המקרה מפנה לסעיפים 14, 15(3), 15(4) ו- 15(5) לחוק.

במסגרת סיכומי טען הנתבע כי לא עלה בידי התובע להוכיח תביעתו ועתר להורות על דחיית התביעה תוך חיוב התובע בהוצאות ניהול ההליך, חיוב התובע בגין נזק לא ממוני שנגרם לנתבע אגב ניהול ההליך, קנס כספי וכן עתר כי בית המשפט יעביר בקשה לחקירה פלילית של רשויות אכיפת החוק בעניינו של התובע על עצם ניהול ההליך.

אפשר וזה המקום לציין כי אין בסיס משפטי לעתירות הנתבע בסיכומיו למתן הסעדים האמורים, למעט הוצאות ההליך שממילא בשים לב לתוצאה אליה הגעתי – אין מקום להיעתר גם לה.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 7026-02-20 לפ נ' קביאטקובסקי

תמצית ההכרעה

5. לאחר עיון בכתבי הטענות ובתצהירים על נספחיהם, שמיעת העדויות, ועיון בסיכומי הצדדים - דין התביעה להתקבל חלקית, באופן שהתביעה ביחס לפוסט הראשון - והתביעה ביחס לפוסט השני – מתקבלת. להלן הנימוקים.

יובהר כבר עתה כי אין בכוונתי לדון בכל טענה המהווה הרחבת חזית או שינוי חזית ביחס לאמור בכתבי הטענות של מי מהצדדים.

כמו כן הנימוקים והתייחסות לראיות הצדדים יובאו במידה הדרושה להכרעה בלבד וזאת בהתאם למצוות המחוקק והתקנות.

כבר הערתי במהלך דיון ההוכחות הראשון בתיק כי השאלות המוצגות חורגות מהחזית הרלבנטית להליך ועל כן אין בכוונתי להידרש לנושאים שאינם נצרכים להכרעה בין שהועלו על ידי הצדדים ובין שלא לרבות הסכסוך הנטען, שכשלעצמו לא הוכח ואינו רלבנטי להליך שבפניי - בין מי מבני משפחת התובע ומי מבני משפחת הנתבע.

חוק איסור לשון הרע - המסגרת הנורמטיבית

6. כפי שנפסק על ידי כבר בעבר הרי שהחוק יוצר איזון סטטוטורי בין הזכות לשמו הטוב של האדם לבין חופש הביטוי והדברים נקבעו בפסיקה פעמים רבות. בית המשפט המחוזי בחיפה בע"א (חי') 62261-01-17 ישראל בן עזרא נ' עיריית עכו (פורסם בנבו, 03.07.17) קבע כי:

"חוק איסור לשון הרע יוצר איזון עדין בין זכויות ואינטרסים כבדי משקל העלולים להיות לעיתים מנוגדים: הזכות לשם טוב מן הצד האחד והזכות לחופש הביטוי מן הצד האחר (ראו לדוגמא: ע"א 751/10 פלוני נ' דיין – אורבך (8.2.2012); ע"א 89/04 נודלמן נ' שרנסקי (14.08.2008)). בית המשפט קבע לא אחת כי הן הזכות לחופש הביטוי והן הזכות לשם טוב נגזרות- בשיטתנו- מן ההגנה על אותה זכות יסוד, היא כבוד האדם (ראו: רע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר (12.11.2006); ע"א 6871/99 רינת נ' רום, פ"ד נו(4), 72, 91). נאמר כי הזכות לשם טוב נועדה להגן על ההערכה העצמית ועל כבודו של אדם, ומבוססת על הצורך האנושי בהערכה פנימית, בגאווה אישית ובהכרה חברתית (ע"א 10281/03 קורן נ' ארגוב (12.12.2006)). בע"א 214/89 אבנרי נ' שפירא, פ"ד מג(3), 840 ציין בית המשפט (בעמ' 856) כי "כבוד האדם ושמו הטוב חשובים לעתים לאדם כחיים עצמם, והם יקרים לו לרוב יותר מכל נכס אחר". מצדו השני של המתנס ניצבת הזכות לחופש הביטוי שאין צורך להכביר מלים לגבי מעמדה וחשיבותה בשיטתנו המשפטית".

בית משפט השלום בעכו

ת"א 7026-02-20 לפ נ' קביאטקובסקי

הוראותיו של החוק מבטאות את נקודת האיזון בין שתי הזכויות, של חופש הביטוי ושל הזכות לשם טוב, כאשר זכויות אלה מתנגשות ביניהן. עוולה של לשון הרע מתגבשת בהתקיים שני יסודות עובדתיים מצטברים: יסוד "הפרסום" ויסוד "לשון הרע".

- סעיף 1** לחוק מגדיר מה אותה "לשון הרע" שפרסומה עלול:
- (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצידם.
 - (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו.
 - (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו ...".

סעיף 2 לחוק מגדיר מהו אותו "פרסום" המהווה חלק מיסודות העילה:

- "פרסום מהו-
- (א) פרסום, לעניין לשון הרע - בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.
 - (ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות:
 - (1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע,
 - (2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות להגיע לאדם זולת הנפגע".

כבר נדרשתי בעבר לכך שמאז חקיקת החוק, בשנת 1965, חלו תמורות נרחבות באופן שבו מתנהל השיח הציבורי וביכולתם של פרטים לממש את זכותם לחופש הביטוי. עמד על כך כב' השופט (בדימוס) ריבלין בע"א 4447/07 מור נ' ברק אי.טי.סי [1995] החברה לשרותי בזק בינלאומיים בע"מ, פ"ד סג (3) 664 (2010) (להלן - הלכת מור):

"האינטרנט הוא "כיכר העיר" החדשה שהכול שותפים לה. המדיום החדש - המרחב הווירטואלי - מצוי בכל ופתוח לכל. הכלים שהוא מציע, ובהם "חדרי השיח", הדואר האלקטרוני, הגלישה על גלי הרשת העולמית ובתוך הרשתות החברתיות - מאפשרים קבלת מידע והעברתו, "האזנה" לדעות של אחרים והשמעתן של דעות עצמיות. זהו אפוא אמצעי דמוקרטי מובהק המקדם גם את עקרון השוויון ומציב מחסום בפני התערבות שלטונית וכפועל רגולטיבית בחופש הביטוי".

יחד עם זאת, האיזון בין חופש הביטוי (בעידן העכשווי) לבין הזכות לשם טוב נותר בעינו, כפי שנפסק על ידי כב' השופט עמית ברע"א 1688/18 סרנה נ' נתניהו (פורסם בנבו, 15.04.2018):

"רוצה לומר כי מתן חסינות לפרסום בפייסבוק מפני איסור לשון הרע, משקפת גישה רומנטית-משהו כלפי כיכר השוק הווירטואלית על ההמולה השוררת בה, ריחותיה וצבעיה. קבלת גישתו של בא כוח המבקש לגבי זירת

בית משפט השלום בעכו

ת"א 7026-02-20 לפ נ' קביאטקובסקי

הפייסבוק משמעה התרה מוחלטת של הרסן, ובמקום שכיכר השוק תוצף באלף פרחים של חופש הביטוי, עלול דווקא הניחוח הכבד של מי השופכין שעלו על גדותיהם להשתלט על השיח. איסור לשון הרע, על מכלול החסינויות וההגנות שבו, תוך יישומו המושכל והתאמתו לעידן המודרני – כולל ההתחשבות בטיב הפרסום ובזירת הפרסום בבחינת "המדיום הוא המסר" – יש בו כדי לאזן בין מוכרי הפרחים בכיכר השוק לבין אחרים, שמרכולתם גסה ודברי הבלע והכזב שלהם מבקשים למלא את החלל.

כמי שציינתי גם בעבר הרי שמכאן עולה כי חוק איסור לשון הרע חל על פרסומים בפייסבוק, על מכלול החסינויות וההגנות שבו, תוך יישומו המושכל והתאמתו לעידן המודרני, והכל בראי החקיקה והפסיקה הקיימות והמתעדכנות.

על מנת לבחון האם פרסום כלשהוא עונה על הגדרת "לשון הרע" נדרש בית המשפט למבחן בן ארבעה שלבים:

- בחינת התיבה/הביטוי המהווים לשון הרע על פי הטענה על פי אמות מידה אובייקטיביות של האדם הסביר בנסיבות העניין ועל פי לשון הפרסום;
- האם ניתן לקבוע שמדובר בביטוי שהחוק התכוון להטיל חבות בגינו מתוך ראיית תכלית החוק והאיזונים בינו ובין אינטרסים אחרים;
- בהנחה ששני התנאים הראשונים מתקיימים הרי שבשלב השלישי ייבחן קיומן של ההגנות הקבועות בחוק;
- סוגיית הפיצויים/הנזק.

ר' לעניין זה ע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ', פ"ד נח(3) 558, בעמ' 568 שם נקבע כי:

" ניתוח ביטוי במסגרת עוולת לשון הרע נעשה בארבעה שלבים: בשלב הראשון, יש לשלוף מתוך הביטוי את המשמעות העולה ממנו לפי אמות המידה המקובלות על האדם הסביר, כלומר יש לפרש את הביטוי באופן אובייקטיבי, בהתאם לנסיבות החיצוניות וללשון המשתמעת...בשלב השני, יש לברר, בהתאם לתכלית החוק לאיזונים חוקתיים, אם מדובר בביטוי אשר החוק מטיל חבות בגינו, בהתאם לסעיפים 1 ו-2 לחוק. בשלב השלישי, בהנחה שעברנו את המשוכה השנייה, יש לברר אם עומדת למפרסם אחת ההגנות המנויות בסעיפים 13-15 לחוק. השלב האחרון הוא שלב הפיצויים".

במסגרת השלב הראשון ביחס לפרשנות הפרסום, החילה הפסיקה מבחן אובייקטיבי וקבעה כי:

"אין חשיבות לשאלה מה הייתה כוונתו של המפרסם מחד גיסא, ואין חשיבות לשאלה כיצד הבין את הדברים בפועל מי שקרא את הדברים מאידך גיסא. המבחן

בית משפט השלום בעכו

ת"א 7026-02-20 לפ נ' קביאטקובסקי

הקובע הוא, מהי, לדעת השופט היושב בדین, המשמעות, שקורא סביר היה מייחס למלים". (ר' ע"א 740/86 תומרקין נ' העצני, פ"ד מג(2)333, בעמ' 337; ע"א 7380/06 דרור חוטר-ישי נ' מרדכי גילת, פסקה 49 (פורסם 2.3.11).

שיקול נוסף שיש לבחון הוא זהותו של הנפגע מאותו פרסום. כך מאחר והפסיקה מייחסת חשיבות לעובדת היותו של התובע משום דמות ציבורית:

"שיקול חשוב נוסף שיש לשקול במסגרת זו הוא זהות הנפגע מן הביטוי, וביתר דיוק, היותו איש ציבור, דמות ציבורית או אדם פרטי" (ר' ע"א 9462/04 בן ציון מורדוב נ' ידיעות אחרונות בע"מ, ס(4)13, בסעיף 16).

בהקשר זה נפסק כי, באיזון הראוי בין חופש הביטוי לבין השם הטוב, כאשר מדובר בדברי ביקורת על איש ציבור, הנטייה היא להעניק משקל מוגבר לחופש הביטוי לעומת שמו הטוב של איש הציבור:

"גופים ואנשים, הנושאים במשרות ציבוריות, או בתפקידים שלציבור עניין בהם, נוטלים על עצמם מעצם מעמדם ותפקידם סיכונים הקשורים בהתנכלות לשמם הטוב. כמובן, אין בכך כדי להצדיק פגיעה בשם הטוב, שהוא היקר בנכסיהם, אך יש בכך כדי להחליש את המשקל שיש ליתן לשיקול זה ביחס לחופש הביטוי" (ע"א 214/89 אריה אבנרי נ' אברהם שפירא ואח', פ"ד מג(3)840, פסקה 25).

ועוד נקבע בהקשר זה:

"לגבי תביעות לשון הרע שעניינן אנשי ציבור, מן הנכון שאלו יהיו ערוכים לספיגת ביקורת רבה יותר כלפיהם מאשר האדם מן השורה. זהו מחיר היחשפותם האישית לציבור והפרסום ברבים, בכתב או בעל פה, של דבריהם" (ע"א 334/89 מיכאלי נ' אלמוג, פ"ד מו(5)355).

בצד זאת ברור, כי גם איש ציבור חרד לשמו הטוב, שהוא נכס יקר, ופגיעה בו עלולה להסב לו נזק רב (ת"א (עכו) 60766-01-15 ישראל בן עזרא נ' עיריית עכו, בפסק' 29 (פורסם בנבו, 16.12.16)).

עוד יצוין כי כבר נקבע שפרסום המייחס לאדם ביצוע עבירה פלילית ייחשב דרך כלל ללשון הרע (ראו לעניין זה: ע"א 310/74 שטרית נ' מזרחי, פ"ד ל(1)389; ע"א 788/79 אברהם ריימר נ' עזבון המנוח ברקו רייבר, פ"ד לו(2)144).

מן הכלל אל הפרט

7. לעניין יסוד הפרסום:

בית משפט השלום בעכו

ת"א 7026-02-20 לפ נ' קביאטקובסקי

הנתבע כאמור אישר בכתב הגנתו את שני הפרסומים האמורים וביצועם על ידו. כמו כן אין מחלוקת כי הפרסומים שבוצעו בכתב הגיעו בנסיבות הפרסום לידיעת אנשים נוספים ובכך מתקיים יסוד הפרסום והדברים ברורים.

בעניין זה אני דוחה את טענות הנתבע בסיכומיו לפיהן היה התובע להביא עדים שקראו את הפוסט וכו'. מרגע שהפרסום נעשה בכתב קיימת חזקה בדבר הפרסום וממילא השיתופים וה"לייקים" שנעשו לפרסומים מדברים בעד עצמם.

משנקבע כי מתמלא יסוד ה"פרסום" כאמור, השאלה המצריכה הכרעה בענייננו היא האם הפרסום נשוא התביעה מהווה לשון הרע.

לאחר בחינת הפרסומים ושמיעת העדויות מצאתי שהפרסום הראשון, גם אם אינו חף מקשיים, עדיין אינו מעביר את הדברים מעבר לסף לשון הרע בעוד שהפרסום השני – המציין בכותרתו כי התובע חשוד בשיבוש הליכים וכו' - עולה כדי לשון הרע ואסביר.

8. העדויות מטעם הצדדים:

לאחר שמיעת עדות התובע בפניי אציין כי מצאתי לתת בה אמון. העדות ניתנה באופן ברור, מפורט תוך שהתובע משיב לכל השאלות המוצגות לו, לרבות כאלה שכלל לא מצאתי רלבנטיות לגדר המחלוקת. התובע העיד בפשטות ובאופן ברור אודות תפקידו בעיריית קרית ביאליק, מועדי התפקיד ויתר ההיבטים הרלבנטיים להליך ועדותו לא נסתרה ולא הופרכה למרות חקירתו הנגדית הארוכה ואופן הצגת השאלות בחקירתו הנגדית. פרוטוקול הדיון מיום 19.9.22 מדבר בעד עצמו.

יוער כי בשים לב להתנהלות הדיונית אותה תיארת ואשר אפפה את אותו דיון, הרי שהתובע כמעט ולא נשאל כלל אודות הפוסט השני וחלקים ניכרים בחקירתו הנגדית היו לא רלבנטיים לסכסוך או להכרעה. משכך לא מצאתי להידרש לדברים מעבר לאמור לעיל.

התרשמתי כי אין בידי הנתבע מידע קונקרטי בדבר התנהלות התובע או קשריו לאירועים הנטענים וכי החקירה כולה הייתה מעין "מסע דיג" שלא נתמך בראיות ולא הביא לביסוס איזו מבין טענות הנתבע.

עדויות של הנתבע ניתנה באופן לאקוני ומדוקלם.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 7026-02-20 לפ נ' קביאטקובסקי

הנתבע לא הצליח להתמודד עם מרבית השאלות שהוצגו לו בחקירתו הנגדית וחזר על אותן תשובות פעם אחר פעם. התרשמתי כי הנתבע מכלכל את תשובותיו בזהירות ומשיב באופן מתחמק ומעורפל. הנתבע לא הצליח להתמודד עם שאלות בסיסיות לרבות לעניין סוגיית מעמדו של התובע בעיריית קרית ביאליק, הקישורים השונים שנעשו על ידו בין אותו תפקיד ובין המסקנות שלכאורה גזר מכך במסגרת הפרסומים, לוחות הזמנים הרלבנטיים לפרסום, הבסיס לקישור שעשה בין הקשר המשפחתי של התובע להיבטים עליהם עמד בפרסומים וכיו"ב.

כמו כן לא נתתי אמון בתשובותיו לעניין סוגיית ההמצאה, שהגם שאינה רלבנטית להכרעה עתה, יש בה כדי להצביע על מהימנות העד. התרשמתי כי העד זכר בפרטי פרטים נושאים הנוחים לעניינו בעוד שביחס לנושאים שלא היו נוחים לעניינו השיב כי אינו זוכר. הדברים פגמו במהימנות עדותו.

התרשמתי כי הנתבע מכלכל תשובותיו באופן מחושב, מסויג וזהיר בשים לב להליך התלוי ועומד ולא נתתי אמון בפרשנות המאוחרת שביקש לתת לפרסומים לרבות ניסיונותיו הנטענים לדלות "אינפורמציה" וכי כל תשובותיו בחקירה הנגדית היו ניסיון להלך בין הטיפות בהקשר זה.

ממילא מעבר לטענה בעלמא לעניין היותו התובע איש ציבור, לא מצאתי כי עלה בידי הנתבע לבסס את הנתון כי התובע הינו "איש ציבור" במשמעות הנודעת למונח זה. עצם הנתון כי אדם עובד בשירות עירייה אינו הופך אותו אוטומטית ל"איש ציבור" בכל הנוגע להגנה על שמו הטוב או לצמצום ההגנה הניתנת לאותו שם טוב במקרה כזה.

לאחר שמיעת עדות הנתבע אני קובעת כי לא מצאתי לתת בה אמון ואני דוחה אותה.

9. לעניין עצם האמירות הכלולות בפרסום (במנותק בשלב זה מאמיתות התוכן) והאם יש בהן כדי להוות לשון הרע:

כאמור לעיל, חופש הביטוי פורש כנפיים מגינות רחבות יחסית במיוחד כאשר מדובר באישי ציבור, ואולם כפי שצינתי לעיל הרי שבמקרה זה לא בוסס כלל כי התובע היה "איש ציבור" במועד הפרסומים הנטענים.

מהעדויות עלה כי התובע היה דובר של עיריית קרית ביאליק כעשרים שנה לפני הפרסומים אף מבלי לקבוע מסמרות בסוגיה האם דובר הינו "איש ציבור" הרי שבירי כי חלוף הזמן במקרה זה ממילא מוביל לקביעה כי אין שום בסיס לטענה כי מדובר באיש ציבור ומשכך אין כל רלבנטיות לכל טענת הגנה שהיא הכרוכה בכך שמדובר באישיות "ציבורית".

בית משפט השלום בעכו

ת"א 7026-02-20 לפ נ' קביאטקובסקי

בחינת שני הפוסטים מעלה לטעמי כי הפוסט הראשון יכול לחסות, גם אם בדוחק, תחת חופש הביטוי בשים לב לניסוחים הכלליים המופיעים בו והיות הדברים כאלה שאין בהם כדי לחצות את הרף הנדרש אל מעבר ללשון הרע. אכן, כוונת הכותב נרמזת ומשתמעת מהאמור ואולם בחינה זהירה בראי הפסיקה המנחה והמחייבת מוליכה למסקנה כי אין מקום לקביעה כי הדברים עולים כדי לשון הרע.

10. המצב שונה לעניין הפרסום השני.

לטעמי לא יכולה להיות מחלוקת כי ייחוס חשדות פליליים באופן בו נוסחה כותרת הפוסט השני ואף תוכנו - שהיא היא ליבת הפרסום השני, מהווה לשון הרע שיש בה לפגוע ולהזיק. אני דוחה את טענות הנתבע כי מדובר היה בפנייה לקבלת "אינפורמציה" מהציבור. לא הוברר כלל איזו אינפורמציה לכאורה ביקש הנתבע לקבל מהציבור. הנתבע פרש בפוסט בעצמו את מלוא האירועים לשיטתו בפוסט, ציין את הקישורים המתבקשים לשיטתו לשחיתות הנטענת, גזר את המסקנות המתבקשות מכך ואף ביקש להפיץ את הדברים הלאה. התרשמתי תשובותיו לעניין ניסיון השגת מידע נוסף, כהגדרתו, היו לא אותנטיות ונועדו אך להכשיר ולהסביר את אופן ניסוח הפוסט בדיעבד.

הפוסט השני מדבר בעד עצמו בעניין זה ואזכיר כי המבחן הוא מבחן הקורא הסביר. כותרת הפוסט ותוכנו מעלים כי מדובר ב"חשודים בשיבוש הליכים" וברי כי הקורא הסביר מבין את הדברים כמי שחשודים על ידי רשויות אכיפת החוק בעבירות פליליות ולא על ידי הנתבע בעצמו, שעם כל הכבוד אינו מהווה רשות אכיפת חוק והצגת הדברים באופן זה נועדה בבירור לפגוע ולצייר תמונה לפיה התובע חשוד בפלילים, בשחיתות, במניעת חקירות על ידי המשטרה ועוד. כפי שצוין לעיל הרי שייחוס עבירות פליליות עולה כדי לשון הרע ובנסיבות המקרה דנן מצאתי לקבוע בעניין הפרסום השני כי הוא מהווה משום לשון הרע כלפי התובע.

ההגנות הנטענות על ידי הנתבע

11. כידוע, הנטל להוכחת קיומה של לשון הרע מוטל על התובע וככל שנקבע קיומה של לשון הרע הרי שהנטל להוכיח קיומה של הגנה מוטל על הנתבע. עתה יש לבחון האם עומדת לנתבע איזו מבין ההגנות להן טען.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 7026-02-20 לפ נ' קביאטקובסקי

הנתבע טען לתחולתן של ההגנות הבאות, כולן או מקצתן:

- (א) הגנת סעיף 14 לחוק - "אמת דיברתי" ועניין ציבורי בפרסום;
 (ב) הגנת סעיף 15 (3) לחוק – הדנה בפרסום שנועד להגנה על עניין אישי כשר של הנתבע;
 (ג) הגנת סעיף 15 (4) לחוק - הדנה בהבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לעניין ציבורי;
 (ד) הגנת סעיף 15 (5) לחוק - לפיה הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בהתאם לחלופות השונות הקבועות באותו סעיף.

12. **הגנת אמת בפרסום - סעיף 14 לחוק** קובע כי תקום הגנה למפרסם באם יוכח כי "הדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום עניין ציבורי".
 הנטל להוכיח כי הפרסום הינו אמת ואת העניין הציבורי שבפרסום מוטל על הנתבע. אזכיר כי הנתבע ייחס לתובע חשדות פליליים של שחיתות ושיבוש מהלכים.
 לעניין זה נפסק כי:

"הצד שעליו רובץ הנטל להוכיח עובדות המטילות על יריבו סטיגמה של ביצוע עבירה פלילית, חייב לעשות זאת באמצעות ראיות בעלות משקל רב וכבד יותר ממה שדרוש במשפטים אזרחיים רגילים". (ע"א 475/81 זיקרי יעקב נ' כלל ביטוח בע"מ פ"ד מ(1) 589).

הנתבע לא הצליח להרים את נטל ההוכחה המוטל עליו בעניין זה או בקצה קצהו של נטל זה וכבר נדרשתי לאמור במסגרת בחינת הראיות והעדויות כאמור לעיל. לא הובאה כל ראיה לעניין האמור בפרסום בעניין זה למעט טענות הנתבע שנותרו בגדר עדות יחידה של בעל דין שלא היה לה כל תימוכין. יתרה מכך: מטענות הנתבע ניתן להסיק כי גם הנתבע עצמו לא ידע כלל האם פרסום הדברים הינו אמת אם לאו וזאת גם לשיטתו שלו. עצם הנתון כי אין בידי הנתבע את כל הנתונים הנדרשים לשיטתו - אינה מעלה ואינה מורידה. על הנתבע היה לבסס את הגנת האמת בפרסום ולא התובע הוא שצריך לסייע לו בכך.

משכך אני קובעת כי לא עלה בידי הנתבע לבסס את התנאי של "אמת דיברתי".

בכל הנוגע לעניין הציבורי בפרסום - העניין הציבורי בפרסום הינו תנאי נוסף ולא תנאי העומד בפני עצמו והוא ייבחן במקרים בהם עלה בידי הנתבע להראות כי דבריו היו אמת.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 7026-02-20 לפ נ' קביאטקובסקי

כפי שציינתי גם במקרה אחר הרי שככל שלא עלה בידי הנתבע לעמוד ברכיב של "אמת דיברתי" הרי שמה לי להידרש לעניין העניין הציבורי? שאחרת ימצא כי כל אמירה שאינה נכונה או ציון טענה שאינה אמת תזכה להגנת החוק אם הופנתה כלפי איש ציבור או מועמד לתפקיד ציבורי. ברי כי הדבר חותר תחת יסודות החוק וממילא לא הוכח על ידי הנתבע כי התובע הינו איש ציבור. משכך, הטענה לעניין תחולת ההגנה בסעיף 14 נדחית.

13. **הגנת תום הלב בשילוב ההגנות הנטענות מכוח סעיף 15** - גם בחינת שלוש ההגנות הנטענות מכוח סעיף 15 מובילה לקביעה שאין בה כדי להועיל לנתבע. סעיף 15 לחוק קובע כי תהא זאת הגנה טובה אם הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות המפורטות בסעיפי המשנה. קביעה זו משולבת יחד עם עקרון תום הלב הקבוע בסעיף 16 לחוק.

סעיף 16 (א) לחוק איסור לשון הרע קובע:

"הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות בסעיף 15 ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפרסום בתום לב."

לעניין הגנת סעיף 15 (3) – מדובר בפרסום הנועד להגנה על עניין אישי כשר של הנפגע או מי מטעמו. גם אם הייתי מניחה כי הסכסוך שעמד בבסיס הפרסום מגלם עניין אישי כשר הרי שלא עלה בידי הנתבע לבסס שום קשר בין התובע שבפניי ובין מסכת האירועים הנטענת. התרשמתי כי שמו של התובע שורבב על ידי הנתבע למסכת האירועים ללא כל בסיס ותו לא. לא עלה בידי הנתבע להצביע על שום ראיה הקושרת בין התובע ובין המסכת הנטענת למעט הנתון כי הינו אחיו של גורם אחר עמו מסוכסך הנתבע. עם כל הכבוד הראוי אין בכך כדי להצדיק "גרירת" התובע לסכסוך על כל המשתמע מכך תוך ייחוס עבירות פליליות, שחיתות וכו'.

לעניין הגנת סעיף 15 (4) – הגנה זו חלה בהתקיים שלושה תנאים הקבועים בהוראה זו: הראשון - מדובר בהתבטאות שהינה בגדר "הבעת דעה"; השני - הבעת הדעה נסבה על התנהגות בקשר לעניין ציבורי, או על אופיו, עברו, מעשיו או דעותיו של נושא התפקיד הציבורי; השלישי - הפרסום נעשה בתום לב.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 7026-02-20 לפ נ' קביאטקובסקי

לצורך החלת ההגנה, וסיווג הפרסום כעובדה אובייקטיבית או כהבעת דעה, נקבע כי יש לעיין בכתבה כולה ולעמוד על "הרושם הכללי שיוצר מירקם הכתבה בעיני הקורא הסביר" (ע"א 3199/93 קראוס נ' ידיעות אחרונות בע"מ, פ"ד מט(2) 843, בעמ' 857). בהקשר זה, נאמרו בע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין-אורבך, בפסק' 121 (פורסם בנבו, 8.2.12) הדברים הבאים:

" בעוד שפרסום עובדות אמור לשקף את המציאות האובייקטיבית כפי שהיא, אמירות בעלות ייסוד סובייקטיבי, המתארות עמדה אישית בנוגע למצב דברים מסוים, יחשבו להבעת דעה (עניין בן גביר, בפס' 12 לפסק דינה של השופטת ארבל; ע"א 9406/96 קאקיש נ' ביארס, פ"ד נג(3) 352, 358 (1999); שנהר, בעמ' 309; ד"נ חברת החשמל, בעמ' 322). הבעת דעה כוללת על פי רוב ביטויים בעלי מטען ערכי מסוים או תיאור מצב עובדתי בדרך המנוסחת כדעה (שנהר, בעמ' 309-310). לרוב, כוללת הבעת הדעה ביטויים אשר לא ניתן לסווגם כ"אמת" או "שקר". פרסום ייחשב כהבעת דעה אם האדם הסביר יבין את האמור בו כהבעת דעתו של המפרסם (ע"א חברת החשמל, בעמ' 291). סיווגו של עניין כהבעת דעה ייעשה על פי מבחני השכל הישר ועל פי כללי ההיגיון (ע"א 259/89 הוצאת מודיעין בע"מ נ' ספיר, פ"ד מו(3) 48, 55 (1992)). הבעת דעה תהיה מוגנת על-ידי הסעיף גם כאשר מדובר בעמדה בלתי נכונה, מופרזת או קשה לשמיעה. היא מוגנת גם כאשר היא משאירה לשומעיה לקרוא לתוכה רמזים מרמזים שונים".

הרכיב בפוסט השני המייחס לתובע חשדות בביצוע עבירה פלילית אינו יכול להיחשב הבעת דעה, הוא לא נוסח כהבעת דעה ומעצם מהותו אין בינו ובין "דעה" דבר וחצי דבר. גם בהינתן נסיבות הפרסום לא שוכנעתי מתום לבו של הנתבע. בחינת הפרסום מעלה כי הוא אינו עולה בגדר הבעת דעה ככל שהדבר נוגע לייחוס שיבוש מהלכים ושחיתות לתובע. הדברים הוצגו על ידי הנתבע כעובדה תוך פירוט כל הנסיבות המבססות לשיטתו "עובדה" זו ואין בתיאור כדי להצביע על כך שמדובר ב"דעה". גם כותרת הפוסט כשלעצמה כבר מגלמת את אותה לשון הרע לה טוען התובע בעיני הקורא הסביר. לכך מצטרף הנתון כי אין כל בסיס לטענה כי התובע הוא איש ציבור או בעל זיקה ציבורית אחרת הרלבנטית לסעיף האמור. טענת הגנה זו – נדחית גם היא.

לעניין הגנת סעיף 15 (5) – כפי שציינתי לעיל לא מצאתי כי הפרסום מגלם "הבעת דעה" וכל האמור לעיל יפה גם לעניין הגנה זו. ממילא לא עלה בידי הנתבע להסביר מה הרלבנטיות בין הגנה זו ובין נסיבות המקרה שבפניי בשים לב לחלופות הקבועות בסעיף זה ועניינו של התובע שבפניי.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 7026-02-20 לפ נ' קביאטקובסקי

הטענה נותרה כטענה בעלמא, ואני דוחה אותה.

15. לסיכום חלק זה, לא עלה בידי הנתבע להראות כי קמה לו הגנה מאלה שנטענו על ידו בכתב ההגנה ביחס לפרסום השני. משנקבעו יסודות העילה ובהעדר הגנה מאיזו מבין ההגנות להן טען הנתבע - יש להטיל על הנתבע אחריות בגין פרסום לשון הרע בגין הפרסום השני ועתה נותר לפסוק הפיצוי בגין כך.

הפיצוי

16. התובע עתר לחיוב התובע בסך של 150,000 ₪ ללא הוכחת נזק בגין שני הפרסומים יחד. הנתבע טען לענין היקף החשיפה והפרסום שלטענתו לא הוכחו ולכך שהתובע לא פנה אליו להסרת הפוסט או הפוסטים בזמן אמת. במהלך שמיעת הראיות הוכח להנחת דעתי כי הנתבע לא פעל להסיר את הפרסומים וטענתו הסתמית בעניין זה לא הוכחה ואף נסתרה לגופה מראיות שהוצגו לו בחקירתו הנגדית.

17. סעיף 7א(ב) לחוק איסור לשון הרע מסמיק את בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי, שלא יעלה על 50,000 ₪ ללא הוכחת נזק. סעיף 7א(ג) לחוק קובע כי אם הוכח שלשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום הנ"ל, ללא הוכחת נזק.

מאחר שמדובר בפיצוי שהמחוקק קבע לגביו רף מקסימלי, לבית המשפט שיקול הדעת לקבוע את הפיצוי עד לרף שקבע המחוקק, ועל פי נסיבות העניין.

הפסיקה נדרשה פעמים רבות לשיקולים שבית המשפט נדרש לשקול בבואו להטיל פיצוי בעילה זו:

" בית המשפט צריך להתחשב בנסיבותיו המיוחדות של המקרה ולקחת בחשבון נוסף לטיב העוולה עצמה גם את התנהגותו של המעוול במידה שהיתה זדונית או משולחת כל רסן, את היקף ההשמצה ופרסומה, וכן את התנהגותו במשך כל זמן ניהול המשפט, ולאמוד בהתאם את סכום הפיצויים " ע"א 30/72 שמואל פרידמן נ' שמואל סגל, פ"ד כז(2), 225.

עוד נקבע בהקשר זה:

" בפסיקת פיצויים בגין לשון הרע יתחשב בית המשפט, בין היתר, בהיקף הפגיעה, במעמדו של הניזוק בקהילתו, בהשפלה שסבל, בכאב ובסבל שהיו מנת חלקו, ובתוצאות הצפויות מכל אלה בעתיד. הבחינה היא אינדיווידואלית. אין לקבוע "תעריפים". בכל מקרה יש להתחשב בטיב הפרסום, בהיקפו, באמינותו, במידת

בית משפט השלום בעכו

ת"א 7026-02-20 לפ נ' קביאטקובסקי

פגיעתו ובהתנהגות הצדדים. אכן, התנהגותו של הניזוק לפני הפרסום ולאחריו עשוי להוות אמצעי בעזרתו ניתן לעמוד על נזקו. בדומה, התנהגותו של המזיק אף היא עשויה להשפיע על שיעור הנזק והערכתו". (רע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר (פורסם בנבו, 12.11.06); רע"א 4740/00 לימור אמר נ' אורנה יוסף, פ"ד נה(5) 510).

לעניין טיב הפרסום, מועדו והיקפו -

בענייננו מדובר בפרסום שנעשה בכתב והופץ ברשת החברתית לרבות באמצעות קידום ממומן ואין מחלוקת על הדברים. היקף האנשים שנחשפו לפוסט אינו ידוע ואולם מהשיתופים השונים עולה כי מאות אנשים נחשפו לפוסט האמור.

יוער כי גם לאחר הגשת התביעה (שלכאורה מגלמת עמדתו הברורה של התובע ביחס לפרסומים) לא הוכח כי הנתבע פעל להסרת הפוסט ובחקירתו הנגדית הסתבר כי עדין ניתן לאתר את הפוסט האמור.

מנגד נתתי דעתי על מועד הגשת התביעה (פברואר 2020) לעומת מועד הפרסום (אוקטובר 2018). גם אם אני מקבלת את הסברי התובע כי למד על הפרסום בשלב מאוחר מעט הרי שמדובר בשיהוי, שיש בו כדי להוות שיקול בקביעת הפיצוי.

בשקלול כל הנתונים הרלבנטיים שפורטו לעיל בצירוף אופי הפגיעה המגולמת בייחוס עבירה פלילית; סכומי הפיצוי על פי הפסיקה הנוהגת בשקלול הנתונים האמורים; משך הפרסום הנטען אשר לא הוסר גם במהלך ההליך; מועד הגשת התביעה לעומת מועד הפרסום; משלא הוכח כי מדובר באיש ציבור ויתר הנסיבות הרי שהפיצוי, ללא הוכחת נזק, בגין הפרסום השני יעמוד על 15,000 ₪.

סוף דבר

18. התביעה לפי עילת לשון הרע ביחס לפרסום הראשון נדחת.

התביעה לפי עילת לשון הרע בגין הפרסום השני מתקבלת באופן שאני מחייבת את הנתבע לשלם לתובע סך של 15,000 ₪ (חמישה עשר אלף ₪) בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

לעניין ההוצאות - בשים לב לתוצאה אל מול סכום התביעה, להתנהלות הדיונית המתוארת, לבקשות ביניים שלא נפסקו בגינן הוצאות, אני מורה כי הנתבע יישא בהוצאות התובע ושכר טרחת עורכי

בית משפט השלום בעכו

ת"א 7026-02-20 לפ נ' קביאטקובסקי

דינו בשיעור כולל של 6,000 ₪ שישולמו בתוך 30 יום מהיום, שאם לא כן יישא הסכום הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד התשלום המלא בפועל. למען הסדר הטוב יובהר שסכום זה הינו בנוסף לכל סכום שנפסק בהחלטות ביניים, בין ששולם ובין שלא.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, ב' סיוון תשפ"ג, 22 מאי 2023, בהעדר הצדדים.

אביגיל זכריה, שופטת, סגנית הנשיאה

